

Checklist Ondernemerschap in de regio

Thema 1: 5 O's

Er zijn meerdere onderwijsgerelateerde publicaties geschreven over de 5 O's, o.a. door de Groene Kennis Coöperatie. Deze publicaties zijn met grote regelmaat in de stuurgroepvergaderingen aan bod gekomen. Daarnaast is rondom de zomer een wetenschappelijk notitie, het zogenaamde LEI-rapport, over 'het versterken van de ondernemerschap in de regio'. De evaluatiepunten in de notitie hebben als onderlegger voor de checklist gediend.

De matrix probeert vooral de huidige situatie te beschrijven en soms de gewenste situatie te omschrijven. Het versterken van ondernemerschap in de regio vindt op verschillende niveaus binnen de onderwijsinstelling plaats. Afstemming en gedeelde visies zijn daarbij randvoorwaarden voor een goed inbedding in de onderwijsinstelling, vandaar de opsplitsing in strategisch, tactisch en operationeel niveau. Daar waar, voor ons idee, het Floracollege concrete invulling heeft gegeven aan onderdelen van de 5 O's, hebben wij dat willen onderstrepen door het noemen en/of kort omschrijven van deze producten. Een uitgebreide toelichting zou de matrix in ons optiek onleesbaar maken. Het voorstel is deze producten op te nemen in een apart portfolio gekoppeld aan de matrix.

Thema 2: Projectmanagement

Binnen het project BizNizklas is het aspect 'managen van een project' binnen zowel de werk- als stuurgroep in allerlei vormen besproken. Er is geprobeerd een bepaalde projectstructuur, zoals de inrichting van een stuurgroep, als uitgangspunt te nemen. Deze structuur is misschien niet altijd 'onderwijseigen'. Hoe moet je als externe organisatie hiermee omgaan, welke eisen aan een projectstructuur zijn acceptabel? Etc. Allerlei vragen die in het project hebben gespeeld en vragen om een evaluatie. De eerstvolgende stuurgroep komt dit aan bod; daartoe is deze checklist opgesteld.

Namens Combikracht,
Dymph Rubbens
Marinus Kamphorst
Wim Mulder

December 2012

	Strategisch niveau (Lentiz)	Tactisch niveau (Floracollege)	Operationeel niveau (BizNizklas)
Checklist 1: 5 O's			
1. mate van inbedding van regioleren (5 O's)	<p>Landelijk: de samenwerking met de 5 O's ziet er als volgt uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wat doet elke O? - wat is de meerwaarde van elke O? - zijn er 'shared values'? - hoe ziet de opgetelde meerwaarde van alle O's eruit voor Nederland? <p>Extern: convenant? Westland wordt genoemd als regio in relatie met het topsectorenbeleid. Intern: OBER (ondernemend, betrokken, eigenzinnig, resultaatgericht)</p>	<p>Regionaal/Westland: de samenwerking met de 5 O's ziet er als volgt uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wat doet elke O? - wat is de meerwaarde van elke O? - hoe ziet de opgetelde meerwaarde van alle O's eruit voor het Westland? <p>Extern: 5 O's Intern: OBER</p>	<p>Flora College/Naaldwijk: de samenwerking met de 5 O's ziet er als volgt uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wat doet elke O? - wat is de meerwaarde van elke O? - hoe ziet de opgetelde meerwaarde van alle O's eruit voor Naaldwijk? <p>Extern: 5 O's Intern: OBER</p>
2. samenwerkingsverbanden in de regio's ter bevordering van regionale agrarische ontwikkeling en innovatie	<p>Welke samenwerkingsverbanden zijn er met de verschillende O's in het Westland door Lentiz breed aangegaan en welke voordelen levert dat voor de locaties op?</p> <p>Kenniskringen op 3 niveaus kunnen een bijdrage leveren aan een lerende regio. Bij kenniskringen gaat het om samen leren, waarbij feiten en waarden nog niet gedeeld zijn.</p>	<p>Op schoolniveau worden diverse partners benoemd die een bijdrage kunnen leveren. Om dit te realiseren zet de BizNizklas van het Floracollege in op een synergetisch samenwerkingsverband met het Westlandse bedrijfsleven. Er bestaan al contacten met de Kamer van Koophandel, SBO, de BizNizklas maakt deel uit van de HortiCampus, leerlingen gaan naar bedrijven toe en bedrijven komen naar de leerlingen.</p>	<p>Docenten en leerlingen hebben contacten met regionale bedrijven.</p>
3. borging van samenwerkingsverbanden	<p>Convenanten?</p>	<p>Afspraken (Rabobank, KvK, Veiling)? Verdeelde of gedeelde verantwoordelijkheid. Adviescommissie samengesteld uit de 5 O's was er niet.</p>	<p>Wederzijdse activiteiten zoals les- en bedrijfsbezoek.</p> <p>Rondje langs de velden en initiatief voorgelegd aan incidentele O-partners, niet allemaal langs geweest. Verbinding gemaakt met O van onderzoek</p>

			via 3 docenten in opleiding aan een HBO instelling. De onderzoeksopdracht van de HBO instelling paste niet altijd bij het vraagstuk van de school, heeft consequenties voor de echte samenwerking. Men zou een constructie moeten maken waarbij de opleidingsschool HBO instellingen het echte vraagstuk van Floracollege als input neemt, onderling afhankelijkheid creëren
<p>4. complexe interne en externe vraagstukken gericht op duurzame, structurele oplossingen</p> <p>- Hoe wordt er invulling aan het vraagstuk op regionaal niveau gegeven?</p>	<p>Ja, want uit de missie en visie blijkt dit: ... [nog aan te vullen door Lentiz] (benoemen waarom een collectief vraagstuk, vanuit welke urgenties of belangen?)</p>	<p>Ja, want Floracollege wil voldoen aan de vraag in de regio.</p> <p>Document Positionering BizNizklas Floracollege in het Westland:</p> <ul style="list-style-type: none"> - toelevering realiseren voor MBO vanwege de doorstroom van werknemers in het agrarische bedrijfsleven - een bijdrage leveren aan behoud en uitbreiding van de benodigde kennis en vaardigheden die het Westland nodig heeft. 	<p>Ja, inrichten van een opleiding 'op maat'. (accent: van binnen naar buiten)</p>
<p>5. vraagstukken van belang voor kwaliteit van groen onderwijs</p> <p>- Zijn er dilemma's die spelen in de driehoek school, arbeidsmarkt en overheid?</p>	<p>Door afstemming met de regio het Westland is er zicht op de arbeidsmarktrelevantie voor afgestudeerden met ondernemerschapspromer</p> <p>Intern: Er wordt ruimte geboden voor onzekerheden en invloedbepalende factoren van de buitenwereld Extern: Er is continue verbondenheid met de regio waarop geanticipeerd wordt</p>	<p>De concurrentiepositie met de andere scholen en de behoefte aan toekomstige werknemers en werkgevers met ondernemerschapscapaciteiten</p> <p>Document Positionering BizNizklas Floracollege in het Westland</p> <p>Intern: Het onderwijsarrangement van de school maakt het buitenschools leren mogelijk Extern: Langdurige, duurzame relaties met de buitenwereld zijn noodzakelijk, om vertrouwen te</p>	<p>Aandacht voor de ondernemende leerling Door het volgen van de BizNizklas maakt Floracollege de jongeren in het Westland, misschien wel opnieuw, bewust van het feit dat werken in het Westland een enorme veelzijdigheid kent en dat er een grote wereld te winnen is.</p> <p>Gerichte werving van leerlingen met gl-niveau die uitdagend, ondernemerschapgericht onderwijs aantrekkelijk vinden.</p> <p>Intern: Men maakt werk van een onderwijskundige aanpak en didactisch</p>

		hebben in het onderwijs	repertoire dat leerlingen motiveert Extern: Men is gericht op realistische, aantrekkelijke vorm van onderwijs dat het beste uit leerlingen haalt.
6. visie op ondernemend vmbo-onderwijs, op de ondernemende docent, op de ondernemende leerling	Onderwijsvisie Lentiz	Visiedocument (maart 2012)	Visiedocument BizNizklas (maart 2012) document visie docent document visie leerling
7. disseminatie - hoe is impact vorm gegeven? - Lessons learned?	Locatie-overstijgend, BizNizklas Flora en Groene Lyceum (gl en tl). In gesprek met Edudelta College en nodigen anderen uit, doen mee in nieuwe KIGO	Sportklassen, kunstklassen als verdiepende inhoud lijkt op ondernemerschap BizNizklas, inhoudelijke verdieping, en imago om leerlingen gemotiveerd te laten leren	Intern overleg tussen de teams, alleen voorlichting, hoe kun je nog meer verdieping aanbrengen tussen teams, waarbij ze van elkaar kunnen leren Hoe kunnen onderbouw en bovenbouw nog meer van elkaar leren en een win-win situatie creëren ipv concurreren. Is het binnenschools en/of buitenschools leren leidend? Het examenprogramma is vooral leidend voor de invulling van het curriculum. Ouders zijn uitgenodigd op de startdag en hebben actief meegedacht
8. monitoring en evaluatie		Op welke manier wordt de monitoring en evaluatie vorm gegeven, feedback van leerlingen?	idem
9. sturing		Motto: de school uit, de regio in?	Examenprogramma is leidend.

	Strategisch niveau (Lentiz)	Tactisch niveau (Floracollege)	Operationeel niveau (BizNizklas)
Checklist 2: Projectmanagement			
1. Welke factoren van projectmanagement essentieel?	Macro-economische factoren	De verschillen in aanpak, opzet, structuur van een BizNizklas kunnen duiden en kunnen sturen vanuit schoolontwikkeling	Bedrijfsmatige aspecten, zoals afgerekend worden op resultaten en professioneel handelen (docenten)
2. Welke factoren van projectmanagement essentieel?	Macro-economische factoren	De verschillen in aanpak, opzet, structuur van een BizNizklas kunnen duiden en kunnen sturen vanuit schoolontwikkeling	Bedrijfsmatige aspecten, zoals afgerekend worden op resultaten en professioneel handelen (docenten)
3. Was verandermanagement een doel binnen/van het project?			
4. Is veranderkunde-expertise voor projectleider en leidinggevende essentieel?	Kunnen omgaan met risico nemen, onzekerheden wat de kern is van ondernemendheid, ondernemerschap in relatie met de buitenwereld.	Kunnen omgaan met risico nemen, onzekerheden wat de kern is van ondernemendheid, ondernemerschap in de schoolorganisatie	Kunnen omgaan met risico nemen, onzekerheden wat de kern is van ondernemendheid, ondernemerschap in het primaire proces
5. Welke inbreng van externen is essentieel?	Landelijke inzichten en ontwikkelingen op middellange en lange termijn.	Principes die werken op het niveau van schoolontwikkeling en praktijktheorie. Wat werkt wel en wat werkt niet.	Handreikingen voor het primaire proces in de vorm van adviezen, verwijzingen, voorbeelden qua didactisch repertoire, pedagogisch handelen, leerstof, leermiddelen enz.
6. Is er gestopt waar het gemeenschappelijk geld eindigt, daarna "joint ventures"? Overlap met samenwerken.	Nee je zou bewust kunnen sturen op joint ventures, ook voor het vervolg van combikracht	nee	nee
7. Zijn er uitvoeringen op microniveau die bruikbare handreikingen opleveren op meso- en macroniveau?	Voor macroniveau nog niet	Voor mesoniveau (school) wel	Het is wel interessant om te verkennen of er een wederzijdse pendel mogelijk is bottom up en top down